

అనాధ

...తప్పు నిప్పు సమామంటారు. చూసితాకినా, చూడక తాకినా, నిప్పు కాల్చుతుంది. అలాగే తెలిసి చేసినా, తెలియక చేసినా, తప్పకప్పే దానికి మనమేర్పరు కనీసం "శిక్షాస్పృహ"లో ఆతి ప్రాధాన్యం. ప్రతిజీవి కేరం చేయకూడదనే భావం జీవము. కాని అదిచేయడానికి పాపపుణ్య పరిస్థితుల ప్రభావాలు, వానిప్రాబల్యం లోకదృష్టికి అనవసరం. మనవిలోని మంచితనం కగిరిపోవడానికి కారణం ఎదుటివారి అనవసరమే ఈ కారణ జాతాలు, ఎంతటి చేయరాని కార్యమైనా చేయిస్తుంది.....

శారదా ఆక్తు అనులులోకి వస్తుంది. తర్వాత సుధారాణి వెళ్ళి బరిగి పోయింది. ఆయన దైవం ప్రతి కూలించింది. సుధారాణి, బాలపితం తువు. ఆయనకు ఖర్త రూపం శిలా మాత్రం గానైనా తెలియదు. పాపిణిలో ఉన్న సుధమనస్సు నోవ్వ కూడది సుమంగళి చిహ్నాలు ధరించినా, యింట్లో ఎవరూ పడు పట్టి చుకోలేదు. కానీ, యిప్పటి పరిస్థితి వేరు. తల్లి మగవంచడంతో, పిన్ని యింట్లో కాలు

బెట్టింది. తన ఎత్తుబిడ్డను చూస్తూనే సన్నీ సాధించడం మొదలెట్టింది. అయినా, యుధ సహనం కొలిపోలేదు ఒకనాడు సుధ. మొహం కడుక్కుని జ్ఞుతిలకాన్ని ధరించి, తనకిష్టమైన మల్లెపూల దండను జడలో పెట్టుకుంటోంది అటుగా వచ్చిన పిన్ని వింతగా తన్ను గానూ "అదేమిటే! బొత్తిగా చెడిపోతున్నావ్ ఆ పూలు, బొట్టు, పెట్టుకోమని ఎవరు చెప్పారు కికు? తీసి అవశలపారేయ్. మొగుడు పోయిందానికి ఈసాగనేమిటి?" అంటూ ఆదరా బాద్రగా పిన్నే బొట్టుచెరిపి పూలు తీసిపారేసింది. ఈ సంఘటన సుధారాణి హృదయంలో కెలికింది. నోవ్వమ్మట మాటరాక అలాగే నుంచండిపోయింది పట్టలు తెంచుకుని కన్నీరు వహస్తూంటే యరనరా గదిలో వెళ్ళి దిండులో నలదూర్చి వడ్డించింది.

సుధారాణి స్కూలుకు వెళ్ళడం మానుకుంది. గడప దాటకూడదని పిన్నిశాస్త్రం ఇంట్లోనే తులసిచెట్టు దగ్గర కూర్చొని పూజలు చేయాలి. ఏ రామాయణమో? భాగవతమో?

గొల్లపల్లి పట్టాభిరామశర్మ

నిత్యం పారాయణ చేయాలి. ఇంట్లోని నవలను పొయ్యిరాశెయ్యడానికి ఉపయోగించుకుంది పన్ని. భగవంతుడిచ్చిన కవితాకళను ఉపసంహరించుకొని, కలాన్ని గూటిలో పెట్టడం సుధారాణికి విసుగుజనించింది. కూతరి

అవస్థను చూడలేక ఇంట్లోనే చదువు చెప్పడానికి మేష్టారును కుదిర్చాడు వండ్రీ. ఈ అవకాశాన్ని పన్ని జార విడుచుకోలేదు. పొద్దస్త మానుతమనే చెక్ శేయడం, మధ్య మధ్య సాధించడం జరిపాటయింది.

ఒకనాడు సుధారాణి వంటింట్లో అన్నీ సర్దిపెట్టి, తన గదిలోకి వెళ్తుంటే పిన్ని గ లోంచి గుసగుసలు విన్నించినాయి. సుధారాణి పునానుకొని కతూ హాలంతో కంటలోంది

“ఎమంటి!మిమ్మల్నే!... అలా చూస్తారేం? దిప్పిబొమ్మలా!”. ఇది విన్నారూ! మీ సుధారాణిగారు ఏం చేస్తున్నారో? చదువు చెప్పడానికి వచ్చే ఆ షోల్లాగాడితో సినిమాకి వెళ్ళిందిట. బాల్కనీలోంచి దిగు తూంటే సుందరమృత గునిందట. పేరంటానికి వెళ్ళివస్తేలోగా యింత చేసింది. లేకంటేనా?” ఇట్లకొరికింది కనిగా. “నికంత కొవంచేరిచానిమీద. మరళి వెళ్ళే, వెళ్ళింది.” అన్నాడు నాన్న. “పమో! బాబూ అది ఏ వాగులోపోతే నాకేం? అంటికి వచ్చి అప్రతిష్ట లాగూ వస్తంది” ఇక వినలేకపోయింది సుధారాణి

.....నా జీవితమే నాకు భార మనిపిస్తోంది. ఈ బరువు బాధ్యతను నెత్తిన పెట్టుకొని ఎవరదూరం వెళ్ళ గలను. ఆ దూరము ఎక్కడి కంత మౌతుంది. అంతవరకూ నేను సహనంతో ఉండాలనా? కర్తవ్యం మృత్యు మైంది. శూన్యస్థితిలో లాంక సేపు గడిపానో?.....“సుధా” అన్నయ్యపిలుపుతో ఉలికిపడిచూసింది. “పమితే ఆ వెలిగిపు క్రింద

కు రున్నా కేం? ఏడస్తున్నానా చ...చిచ్చిపిల్ల. ఎందుకా ఏడ్చు?” తడిసిన చెక్కిళ్ళను అరచేత్తో తుడుస్తూ అన్నాడు మురళి ఇక ఆపుకోలేక పోయింది “అన్నయ్యా!” అని గంకెల్లో శలదాగుంది.....

“ఈ స్కూళ్ళ ప్రపంచంలో ఈ నిరర్థక సిరగ జీవితం లాగలేరన్నయ్యా! శ్రమించాను. నాకు విశాంతి అవసరము శాశ్వతంగా విశ్రమించదలకు కొన్నాను” “సుధా!... ఏమిటా మూలు గడ్డింపుగా అన్నాడు. కానీ, మురళి గొంతు బొంగురుగోయింది.

“సుధా!” రచనలవల్ల ఒకరికొకరి బుద్ధిచెప్పి నీసేనా జీవిత బాధా మోయలే నంటున్నది? ఇదిగో చూడు! నివు రాసిన కథకు సహోదర పాత్రకుని లేఖ నిజాకి జీవితంలో పోగొట్టుకునేది ఎవరి ఉండదు ఏవో పోగొట్టుకున్నా మనే బావంతో జీవితాంతం కృంగి, క్షయించి, సశించడం సుదృఢతలవి శక్తుల మనిషి. విలువలూ బట్టి, మంచితనం బట్టి రాణిం మూడు మనిషి మనిషిగా బ్రతకడం నేర్చుకోవలసివలసిందిగా చేసుకో? తను అవధివించే బాధలన్నీ తనకొరకే సృష్టించి నట్టమకోవద్దు. ఆ బాధలను మరొక అసభూతిగా అనుభవిస్తే జీవితం కేలి, అవుతుంది - మీరు వ్రాసిన ఈ వాక్యాలు నా జీర్ణ జీవితాన్ని అంతమైంది చిరమృ

జీవితాన్నే ప్రసాదించాయి. మీకు నా
ధన్యవాదములు' ఆ ఉత్తరాన్ని చదివిన
సుధారాణికి ఏదోనూర్పు కన్పించింది.
"అన్నయ్యా! నిజంగా నాకీ ఉత్తరం
కనువిప్పింది ప్రతిజీవికి తన ప్రాణాల
మీద తీవ్ర ఉంటుంది. నే నెలాంటి

అమూయతల్లోని తలపెట్టను అది నాలోని బలహీనత, అంత ధైర్యం నాలో లేదుకూడా.

* * *

మురళి కనులు ఆశ్రువుతో ఆర్ద్రమయాయి. చెల్లాయి ఫోటో సత్యదేకంగా చూస్తూ శాంతితో యిలా అన్నాడు. "ఓనాటి రాత్రి సిద్ధ అదృశ్యమైంది. అనుకోని ఈ అవాంతర సంఘటనల నాన్న బెంగతో మంచం వట్టాడు. రోజులు భార గా గడుస్తున్నాయి. ఒకనాడు హఠాత్తుగా వేవర్లో, చెల్లాయి ఫోటోతో సహా రైలు ప్రమాదంలో చనిపోయినట్టు ప్రకటించబడింది. తరువాత కొన్ని మాసాలే బ్రతికాడు నాన్న. తరువాత నేను మద్రాసుకు వెళ్ళి డాక్టర్ స్పృత్తిలో జీవితం గడుపుతూన్నా అనుకోకుండా ఆరేళ్ళు గడిచాయి. ఇంచుమించు సుధను మర్రేపోయాను తిరిగి ఈనాడు నిన్ను చూసిన నుండి, అవ్యక్తంగా ఉన్న సోదరి ప్రేమ నాలో స్రవహించింది నిన్న చూస్తుంటే మా సుధను చూస్తున్నట్టే ఏదో అనుభూతిని పొందుతున్నాను. ఇకనుండి నీవు, నా చెల్లాయివే" శాంతి ఆ నిశ్చల ప్రేమ హాధిలో ఓలలాడింది. అకస్మాత్తుగా, శాంతి కళ్ళకూడా. చెమర్చాయి మనసులోని వ్యధను మంచువారితో చెప్పుకుంటే కొంత

భారం తగ్గినట్టనిపిస్తుంది శాంతికూడా తనజీవిత చరిత్రను క్లుప్తంగా చెప్పింది.

2

హృదయం విప్పి మూడకునే వాడిని. వారి మంచితనాన్ని గ్రహించకుండా. లేనివి కల్పించి, అపార్థం చేసుకుని అవమానించే ప్రబుద్ధులు అక్కడక్కడా తారసపారు ఎదుటి వారి మనస్సు గాయపరచడమే వారి ధ్యేయం ఈర్ష్యాసూయాలు పారి కందుబాటులో ఉండివి. ఈ కోవకు చెందినదే మేట్రన్ మంగమ్మ తనకున్న అధికారాన్ని తనక్రింది వారిమీద చెబాయిస్తుంటారు—ఇంట్లో అత్తగారు కోడలిమీద సాదించినట్టు అడబడుచులు వదిలెలమీద అలిగినట్టు, శానిటో రియంలో కూడా తన గయ్యాళి పాత్రను పోషిస్తుంది మంగమ్మ

వార్డులోని రోగులను ఓకారి పరామర్శించి, గదిలోకి వెళ్తున్న శాంతికి మేట్రన్ మంచి కాలవచ్చింది. తత్తరపడుతూనే శాంతి, మేట్రన్ గదిలోకి అడుగు చెట్టింది. ఎదురుగా, బొద్దుగా, మహంకాళి విగ్రహంలా కూర్చోంది మేట్రన్. ఇంకా నలుగురైదుగురు సిస్టర్లు కూడా కూర్చోని ఉన్నారు. అంతా తనవైపే ఆశ్రంతో చూడడం గమనించింది శాంతి. మేట్రన్ గంభీరంగా ఏదో వ్రాస్తోంది.

“గుడ్ మార్నింగ్ మేడమ్” అంది మేట్రన్ శాంతి కళ్ళలోకి గుచ్చి చూస్తూ, “ఈ మార్నింగ్ లకేం గానీ, వార్డు నెంబర్ ఫైవ్ లోకి వెళ్ళావా? “లేను” “అయ్యో! ఎందుకు వెళ్ళ లేదా! ఆ టి బి పేషంట్ నీకోసం కన్నులు చూచేలా చూస్తుంటాడు.” ఓ సిస్టర్ వెళ్ళగా నవ్వుతూ అంది. శాంతిక కోపం వచ్చింది కానీ, అది సమయం కాదనుకునినిగ్రహించుకుంది. శాంతి “ఆతను మీ...” మధ్యలోనే ఆపేసింది ఓ నర్స్ “భర్తకాదు లేవే ‘ఐవ’ అని తోలింపకుంటే బాగుంటుంది” ఎత్తుపళ్ళన్నీ కనిపించేలా నవ్వుతూ అందో సిస్టర్. మిగతా వాళ్ళు యధాశక్తి హాస్పాల్ న్ని ప్రకటించారు. శాంతి కన్నుల్లో నీరు తిరిగింది. ఆమె శరీరంకోవంతో కంపించింది. అయినా తమాయిం చుకుని, “ఎక్స్ప్యూజ్ మీ మేడమ్” అని గురుక్కున తిరిగి గది లోకి వెళ్ళిపోయింది.

సాటి వ్యక్తివై సానుభూతి చూపడం తన నేరమా? మరి, పిళ్ళంతా, దానిని, అతినీచంగా గణించి రంకు కడతారేం? అసలు నర్స్ జీవితమే అంతగదా! ప్రతి రోగిని ఆస్పత్రయంతో పక్కరించి, వారిని సాధ్యమైనంతవరకు మానసిక భాధలనుంచి విముక్తి చేయాలి. ఆ వ్యధ మాను కుంటేనే రోగం నయమవుతుంది. మరి

తను ఆ నిధంగా ప్రసరిస్తే పిళ్ళంతా ఛీ సంకుచితులు. వార్డు మధ్యలోని గడియారం 12 గం॥ సూచించింది. శాంతి, బెడ్ పెల్ లోని, ఓ బెడ్ తీసుకొని, దానివై కొంచెం వెన్న కూడా పెట్టుకొని పదమూడో నెంబర్ బెడ్ వద్దకు వెళ్ళింది. ఆ పేషంట్ ముగిలివాడు వేదాంతి. కళ్ళుమూసుకొని ఓదోకి ర్తన పాడుకుంటున్నాడు. శాంతి ముగ్ధురాలై అలాగే నుంచోని వినిోంది అప్రయత్నంగా ఆ మూసిన కళ్ళనుంచి వెచ్చని నీటి బొట్లు కంపల మీదికి జారాయి.

“తాతా!” శాంతి సౌమ్యంగా పిలిచింది కళ్ళు తెరచిన తాతకు ఎదురుగా శాంతి, రొట్టెతో అన్న పూర్ణలా కనిపించింది తాత, ఊచల్లాంటి తన చేతులు రెండూ వైకెత్తి నమస్కరించాడు. శాంతి ప్రతి నమస్కారం చేస్తూనే రొట్టె అందించి, పదహారో నెంబర్ బెడ్ వైపుకి వెళ్ళింది తాత. శాంతి దిక్కుచూస్తూ మరో సారి నమస్కరించి, “కృపామయివి నీకు శుభం కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను. మనసులో అనుకన్నాడు

పదహారో నెంబర్ బెడ్ పేషెంటు మధుమూర్తి శాంతిని చూస్తూ “గుడ్ నైట్” మేడమ్ డాక్టరేవన్నాడు? డీన్ ఛార్జ్ ఎప్పుడు చేస్తా

రుట?" అక్షవి కంఠంలో ఆతురత ధ్వనించింది. శాంతి అతనికేసి చూసి, నిర్లిప్తంగా "ఎల్లండి" అంది. అతడు తృప్తిగా కళ్ళు మూసుకొని ఏదో ఆలోచించుకుంటున్నాడు. శాంతి భారంగా అడుగులు వేసుకుంటూ తనగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది. ఆనాటి రాత్రి శాంతి తన జీవిత చరిత్రను సింహావలోకనం చేసుకుంది.

..... ఆనాటి సంఘటన తనకింకా జ్ఞాపకముంది. బహుశః శాంతి తన జీవితాంతం కూడా మరవలేదేమో! తన కప్పడు వదేశ్చండొచ్చు. మధు, సుగుణ, తను కలిసి ప్రక్క వీధిలో ఉడుకు నేవాళ్ళు. కలిసే బడికి రోజూ వెళ్ళేవాళ్ళు. ఆనాడు ఆది హారము తన పుట్టిన రోజు ఇంట్లో అంతా కోలాహలంగా ఉంది. పెందరాళే లేచి తలంటుపోసుకొని, కొత్త బట్టలు వేసుకొని వీధిలోకి వెళ్ళింది. అమ్మవారి గుడి ముందు సుగుణ, సుగుణ, కనిపించారు. ఆ గుడి కటస్థలము. తమలో ఎవ్వరు ముందు వచ్చినా, అక్కడే వెయిట్ కెయ్యాలి, కాని, తన యింటికి వాళ్ళే స్పృహ రాదు. తను వాళ్ళింటికి వెళ్ళలేదు. తాము ముగ్గురూ గుడి ప్రక్కనే వేవచెట్టుకింద కూర్చున్నారు. మధు, సుగుణ, వా వైపే ఆశ్చర్యంతో

కళ్ళప్పగించి చూస్తూన్నారు. "అలా చూస్తారేం యివ్వాళ్ళ నా పుట్టిన రోజు మాయింట్లో పండుగ చేసుకుంటున్నాము. మాయింటికి మీరు విందుకి రావాలి." అని చెప్పతూ జేబులోని మైసూర్ పాక్ పొట్లం తీసి వారిచ్చింది వారు తప్పకుండా వస్తామని సంతోషంతో కేరుతూ యిళ్ళకి పరుగెత్తారు. కానీ:..... వెనుకనుంచే వస్తూన్న మధు తండ్రి మధును కేకేసి పిల్చాడు. తను అక్కడే నుంచోని బిక్కుతూ చూస్తూంది. మధు భయపడుతూనే వచ్చాడు చేతిలోని పొట్లం చూసి "అది ఎవతల పారెయ్" అని గర్జించాడు. కాని మధు పారేయలేదు. మధు తండ్రి కోపంతో, "వెధవా! చెప్పేది నీక్కాదూ" అని మధు వీపు చిల్చేట్లు కొట్టాడు తరువాత తన వైపు అసహ్యంతో చూస్తూ "అన్నీ పాప సావాసాలే. నీవు చెడిపోయింది చాలక మాపిల్లల్ని చెడగొడుతావా? ఘోమళ్ళీ మా వాడితో కన్పిస్తే డొక్క చిల్చేస్తా" నంటూ గుడ్లరిమాడు.

తరువాత నాన్నతో చెప్పకొని తను ఏడ్చింది. నాన్న ఈ విషయం వినడంతో అదేతనుడయ్యాడు. తనెంతవరకైతే రహస్యంగా దాచుకుంటూ వచ్చాడో అది కాస్త వెల్లడవబోతూ దని తెలుసుకునేసరికి ఆయన

హృదయం నొచ్చు
 తననెలాగో అనునయించాడు అది
 యిప్పుడర్థమైంది కులమర్యాద
 నశిక్రమించి, నాన్న ఓ హరిజనులపిల్లను
 వివాహమాడడంతో సంఘం బహిష్క
 రించింది కులం నండి వెలికితారు.
 నాటి సంఘటనతో తనతో ఏ పిల్లలూ
 ఆడుకునే వాళ్ళు కాదు. బడిలో
 ఓ మూలగా తనొక్కతే కూరు నేది
 విధిచేసిన గాలంలో మానవుడు
 చిక్కుకొని స్వీహాయిడై ఒడ్డున
 పడ్డచేపలా కొట్టుకొని ప్రాణాలువదిలు
 తాడు. ఒకనాడు తను స్కూలునుండి
 యింటికి వచ్చేసరికి ఇంట్లో చాలా

యువ

నూతనం. ఏమిటా అని?

అను ఉత్సర్జంతో దారిచేసుకొని
 లోపలికి వెళ్ళేసరికి నాన్నను నిండుగా
 కప్పి, పడుకోబెట్టారు. నాన్న స్నేహి
 తులు ప్రక్కనే విచారంతో కూర్చు
 న్నారు. అప్పుడు తనకర్థమైంది. నాన్న
 చనిపోయినట్టు. నాన్న శవంపైబడి
 ఏడ్చింది తను.

దహన క్రియలు యధావిధిగా
 జరిగిపోయాయి. నాన్న స్నేహితుడు
 తన్ను అనాథ శరణాలయంలో చేర్పిం
 చాడు. నాన్న పోయింతగా వాత ఈ
 ఉత్తరం తన కిమ్మన్నాడని ఓ ఉత్తరం
 రామనాథం తనవేతికిచ్చాడు. చేతులు

చేశాము. ఆ వివరాలను ...
 రామనాథం వలన తెలుసుకో ;
 నీ జీవితాన్ని నడి సముద్రంలో
 ముంచివేసి ఈ లోకం నుండి
 శాశ్వతంగా మీ అమ్మ దగ్గరకు వెళ్ళు
 మాన్న ...

నీ.

నాన్న

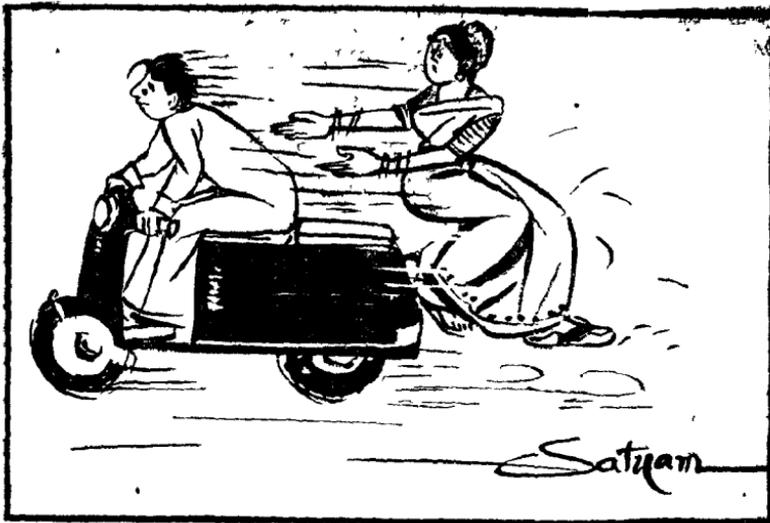
ఈ విధంగా తన జీవితమార్గంలో
 యింకో మలుపు తిరిగింది. ఆనాధ
 శరణాయంలో నాకు శాంతి లభించ
 లేదు అయినా, ఇంటర్ వరకు అక్కడే
 ఉండి చదువుకున్నా. మధుః తనూ ఒకే
 కాలేజీ లో చదువుకునే వాళ్ళు

యంలో పూర్తి గా
 యీ పుదిద్దుకుంది. రామనాథం
 నర్స్ ట్రెయినింగ్ లో చేరాడానికి
 వలయు సన్నాహాలు పూర్తి చేశాడు.
 తరువాత తను ట్రెయినింగు లో
 చేరింది తనకు చెందాల్సిన ఆస్తి ని
 రామనాథం కాజేశాడు.

తను ఏకాకి .. ఆనాధ. ఏమీ
 చేయలేని ఆసమర్థురాలు ... గణగణ
 ఆలారం మ్రోగడంతో శాంతి ఆలోచ
 నలకు అంతర్భావం కలిగింది

సీ

సంధ్యా సమయం ఆకాశం అరుణ
 రాగరంజితమైంది. కొండ అవతలికి

“లిల్లి జాగ ర్తగా కూచో. నేను కొంచెం స్పీడు పెంచబోతున్నా.”

వెళ్ళి పోతున్న సూర్యుడు, అరవింద్ గలాబిపొట్టవలె కనిపిస్తున్నాడు. హాస్పిటల్ మేడమీద నుంచో చూస్తున్న శాంతికి ఆ దృశ్యం ఏదో తెలియని ఆనందాన్ని ప్రసాదస్తోంది. ఒక్కొక్క వ్యక్తిని చూసినప్పుడు అతన్ని ఇంకావరకెప్పుడో చూసినట్టు అనుభూతి కలుగుతుంది నిజానికి అతన్ని ఎక్కడా, చూడకపోయినా, ఎదుటివారికి మాత్రం తాత్కాలికానందాన్ని చేకూరుస్తారు. దీనినే పూర్వ జన్మ బంధం అంటారు మన వాళ్ళు. ఈ బంధం ఎంత చిత్రంగా రూపుదిద్దుకుంటుందో చెప్పలేము.

మొట్టమొదట డాక్టర్ మురళీ కృష్ణ, శాంతిని చూసినప్పుడు తన

చెల్లాయిని చూస్తున్నట్టే అనుభూతిని పొందాడు. తన మనశ్శాంతి కొరకు శాంతిని యింట్లో ఉంచమని కోరాడు. ప్రేమించే వ్యక్తి సుగుణాలు, మంచితనం విశేషంగా ఎదుటివారిని ఆకర్షిస్తుంది. ఈ ఆకర్షణ ఫలితమే ఆస్తియతకు దారితీయటం.

తన వలన మురళీకి మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. తనకు మధు కావాలి. అయితేనేం తనకు శాంతి. ఇంటర్ వరకు కలిసి చదువుకొన్న మధు, శానిటో రియంలోని మధుకాదు ఆ మధుకు ఈ మధుకు మధ్య తగాదం. తనను మధు గుర్తించలేదు కనీసం ఎక్కడో చూచినట్టు కూడా అనుకోడు. ఎలా అనకుంటాడు? తను విధివంచిత! కాల

చీకత్రమణంలో నాలుగేళ్ళు నలిగి, నలిగి, కుమిలిపోయి శేప జీవితాన్ని గడుపుతుంది తను. అతనో? మాంచి ఉన్నోగం. అందమైన భార్య ఇక అలోచించలేకపోయింది శాంతి. ఇదంతా రామనాథం చేసిన మోసం.

వేసిన ఎత్తుగడ, అల్లిన వలలో చిక్కుకుంది. తను కట్టుకున్న యింట్లో తనే బందీ అయినట్టు!.. ఛీ!

మిశ్రద్రోహి! ఆస్తివంతా, తనపేర వ్రాయించు కోవడమే కాక, తన జీవితాన్నే బలిచేసిన రసాయి. స్వాధ్యక్షుడు.....మధువు తన బిడ్డనిచ్చి వెళ్ళివేద్దామనే అశ్రావంతో కుత్సిత బుద్ధితో మధువును తన్ను వేరు చేశాడు వాని; తగ్గట్టు దైవం కూడా అనుభవించలేదు.....మధువు ఆ వెళ్ళిని తిరస్కరించాడు

క్రీంద కారు చప్పుడైంది శాంతి మేకదిగి క్రిందికి వచ్చింది. బయట మునిసిపాలిటీ దీపాలు భారంగా వెలుగుతున్నాయి. ఆ మసక వెలుగులో మఃమృతల నీడలు వికృతంగా కనిపిస్తున్నాయి.

...మధు వెళ్ళి కారులో కూర్చున్నాడు. అతని వెనకే ఓ యువతి డ్రైవింగ్ సీటులో కూర్చోంది. ఆవిడ అతని భార్య కావొచ్చు అనుకుంది శాంతి. కారు వెళ్ళిన దిక్కుచూస్తూ నుంచోంది.

ఆ సమయంలో స్త్రీ సూజమైన రాగ ద్వేషాలు శాంతిని ఆవరించి కలత పెట్టాయి అలా ఎంత సేపు నుంచుకో? ఏమో! డాక్టరు మరళి పక్కరించడంతో ఈ లోకానికి వచ్చింది శాంతి

ఒట్లో బాగా లేదని హాస్పిటల్ కు వారం రోజులు నెలవు పెట్టింది.

ఈ వారం రోజులు ఎదురు గురించే అలోచనలు. అతడు వ్రాసిన లేఖలను చదువుతూ కాలం గడిపింది వయస్సు మల్లిన ఊరక వెలిలా కాలం రంగులు మార్చుకంటుంది మానసింగా వృద్ధురాలైంది శాంతి చిన్నప్పడే మాతృహీన అయిన శాంతి హృదయానికి కట్టుమని పడేళ్లు నింకకుండానే అశని ఘాతంలా వర్ణసాంకర్యం గుప్పి కొంది. ఆ మానని గాయం అప్పుడప్పుడు మనసును కెలుకతున్నా. ధైర్యంగా జీవితంలో ఎదురు నిలవాలని ప్రయత్నించింది. కాని, విధి వ్రండ్రింది. పరిస్థితులు పరిహసించాయి.

"..రిస్థితులకు తల ఒగ్గకూడదనీ పురోగమనమే జీవిత లక్ష్యమనీ", ప్రోత్సహించిన, మధు యం. బి. చదవడానికి వెళ్ళిపోతూ రాసిన అఖిరి ఉత్తరం శాంతి యంకా మర్చిపోలేదు. ఆ

నిజమేనండి అబ్బుతప్పుపడియితే
శాంతి ముద్రణలో
తప్పకుండా సవరిస్తాం

ఉత్తరమే శాంతి జీవితానికి ఊరట
కలింఁచేది

* * *

చల్లని సముద్రపుగాలికి నడుటివీడే
పడుతున్న ముంగురులను వైకి తోస్తూ
చితి!పోతున్న తరంగాలను తడేకంగా
చూస్తూ కూర్చోంది సుధారాణి

“సుధా!” యిసుకతో విచ్చిక
గూళ్లు కడుతున్న మధు లాలనగా
వల్కరించేడు. ఏమిటన్నట్టు మధు
వైపు తల త్రిప్పి చూచింది సుధ

“ఒక టడుగు తా, చెప్తావా?”
అన్నాడు మధు.

“బలేవారే! సంభాషణ
సస్పెన్స్లో నాగుతుండే! మీరు
అడగడము— నేను కాదనడమూనా!
అడగండి.” అంది సుధారాణి.

“ఒకదిక్కు ఒక స్త్రీని మూర్ఖా
చారాలనుండి ఉద్దరించి వెళ్ళి చేసు
కోవాలని, ఓ యువకుని సంస్కార
యుక్తమైన ఆశయం, ఆదర్శమూను;
ఇంకోదిక్కు జాతిభ్రష్టయై ఉన్న త
కుటుంబాల ఉక్కు పాదాలక్రింద
నలిగి నశించే అమాయక స్త్రీని, తన
ప్రేమమూర్తిని హృదయంలో నిల్పు
కొని, సదా ఆరాధించే శ్రేయస్విని
వెళ్ళి చేసుకోవాలని; లేక, ఈ రెండు
ఆదర్శాల మధ్య నలిగిపోయి చివరికి
తన జీవితాన్నే ఆ యువకుడు త్యాగం
చేసుకోవాలా? ...” మధు ఆవేగంగా
ప్రశ్నించాడు

“అయితే నా కథకు ప్లాటు దొరికి
నట్టే?” సుధారాణి నవ్వుతూ అంది.
సుధ కొద్దిసేపు ఆలోచించి ఈలా అంది.

“ఈ రెంటిలో ఏ స్త్రీనైనా పరే వెళ్ళి చేసుకోకుండా త్యాగం చేస్తున్నానుకదా అని జీవితం నుండి నిష్క్రమించడం. పరిస్థితులకు భయపడి పారిపోయినవాణ్ణిగా లోకం జమకడుతుంది. అసమర్థుడుగా కళంకాన్ని ఆపాదించుకుంటాడు. అలా చేయడం శుద్ధ తెలివితక్కువ.

“ఇక మొదటిది. ఒక స్త్రీని ప్రసక్తికరహృదయంతో ఉద్ధరించాలనీ, తోడ్పాటు కూడా, జీవితాంతం వసువు కుంకుమలతో తోటి ముత్యపుల్లలు సంతోషాలతో కళకళలాడాల్సి, ఆదర్శ జీవితం గడపాలనీ, సాహసించి ముందడుగు వేస్తే మంచిదే కానీ..... దీనికి చిత్తసంస్కారం పూర్ణంగా ఉండాలి.

“రెండవది: జాత్రైకర్మకనుబంధించినది. మానవులంతా ఒక కులంగా పరిణమించాలనే సిద్ధాంతానికి అనువరిస్తుంది. ఈ రెండూ, సాంఘిక కట్టుబాట్లలోనివే అయినా, మనోబలం వల్ల స్వయం నిర్ణయంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ రెండింటికీ అవినాశావసంబంధమే. నిస్వార్థ త్యాగమే మూలాధారము. ఇదంతా వ్యక్తుల అనుభావాన్ని అనుసరించింటుంది.”

“సుధా! ఎంత చక్కగా విశదీకరించావ్. ఎంతైనా, కవయిత్రీవిగదా!”

మధు కనులు ఆనందంతో విస్ఫారితమయ్యాయి.

4

ఎదురుగా భయంకర మృత్యువులా పరుగెత్తుకొస్తూన్న దోకారు అన్యమనస్కుంగా, వడి వడిగా నడచుస్తూన్న శాంతి పాడై లైట్స్ కాంతికి కళ్ళు మూసుకుంటూ అలాగే స్తంభించిపోయింది వెంటనే “అమ్మో!” అని కేక... కారు బ్రేకులు కీచుమన్నాయి.

మధు వేగంగా కారు దిగేడు. ఫ్రంట్ మడ్ గార్డ్ శాంతి నొసలు చిట్టించింది. ‘శాంతి’ ఆత్రంగా అరిచాడు మధు. బరువుగా కనులు తెరిచింది శాంతి. ఎదురుగా మధును చూస్తూనే నీరసంతో మూలుతూ కళ్ళు మూసింది. మధు, శాంతి పద్మంలోని అడ్వెన్ చూసి, డాక్టర్ మురళీకృష్ణకు ఫోన్ చేశాడు. మురళి చూసి వెళ్ళాడు. కొద్దిరోజుల్లోనే శాంతికి గాయం మాని కొంచెం నెమ్మది చేశారు.

ఒకనాడు శాంతి మధు లైబ్రరీలో ఏదో పుస్తకం వెతుకుతుంటే సుధారాణిడైరీ కనబడింది. వద్దమకుంటూనే డైరీ విప్పి చదువసాగింది
1 పేజి.....

“చిన్నప్పుడే వసువుకుంకమలకు కరవైన నాకు తిరిగి ఆ మహాభాగాన్ని

ప్రసాదించిన మధుకు నే నెప్పడూ కృతజ్ఞురాలినే!

ఇట్లు—
సుధారాణి”

2 వ పేజి.....

“రైలుప్రమాదానంతరం మేమిద్దరం ఒకేవార్డులో కలుసుకోవడం విధి విల్లాసం అప్పుడే వారు నాకు పరిచయ మయ్యారు.

నా దీనస్థితిని విని, జాలిపడి తను ప్రేమించిన స్త్రీనిగూడా పరిత్యజించి, నన్ను చేపట్టారు. వారు పెట్టిన భిక్ష, నేటి నాస్థితి.”

4 వ పేజి.....

“రైలు ప్రమాదంలో నేను మరణించినట్టు ప్రకటించారు. ఇదీ నా మేలుకొరకే జరిగినట్టు తలంచు తాను.

.....పోలీసు వాళ్ళు గాయపడిన వాళ్ళను అనుపత్రికి పంపుతూ, జేబులు వెతుకుతూ ఎడ్రెస్ లు వాకబు చేస్తున్నారు. నా పర్సు నా ప్రక్కనే పడివున్న శవం దగ్గర పడిపోయింది అందులో ఫోటో ఉండడమువల్ల— ఆ అడ్రెస్ ఆ శవంచే అనుకుని ఫోటోతో సహా చచ్చినవారి జాబితాలో ప్రకటించారు.”

8 వ పేజి.....

“పిన్ని పోరుకు తాళలేక ఇంట్లో ఎవరితో చెప్పకుండా వచ్చాను

మురళన్నయ్యతో కూడా చెప్పలేక పోయాను. అలాంటి సహృదయునికి నేను చెల్లెలయేభాగ్యాన్ని అనుభవించలేకపోయాను. బహుశా ఈపాటికి నన్ను మర్రేకంటాడు.”

* * *

శాంతి యిక చదవలేక పోయింది. డాక్టర్ మురళీకృష్ణ చెల్లెలే ఈ సుఖా రాణి... ఛీ...సుధారాణికి ప్రతిద్రోహం తలపెట్టాను. చచ్చిన వారి దాంతులలోకి చిచ్చులా ప్రవేశించే దలుచుకున్నాను. మధుకు నేను ప్రేమించినమాట వాస్తవమే. అశన్ని ఎప్పటికీ ప్రేమిస్తా. కానీ.....!.

‘మురళీ! నీ చెల్లాయికి ద్రోహం చెయ్యలేను. సుధారాణి నాకు సోదరి లాంటిది. మధువంటి సంస్కారహృదయుడ్ని కట్టుకుని కలకాలం సుఖంగా వర్జిల్లా లని భగవంతుని ప్రార్థిస్తాను. నీ సుధారాణికి అడ్డు తగలను. నా మధుకు దూరం కాలేదు.’ శాంతి తన నిశ్చయాన్ని ఉత్తరంలో ప్రాసెజెడ్ మీద ఉంచి ఎటో వెళ్ళిపోయింది.

.....“శాంతి!” వణుకుతూన్న చేతులతో మురళీ ఉత్తరం విప్పేడు. గాలికి రెపరెపలాడుతున్న ఆ ఉత్తరాన్ని మురళీ తన గుండెలోకి హత్తుకున్నాడు.

అన్నయ్యా!

తప్పు చేసిం దొకరైతే, అనుభవించే దొకరు. అమ్మా. నాన్నల వర్ణాతిక్రమణ ఫలితమే నేను. కరడు గట్టిన హృదయంతో ఈ లోకంలోని కాకులను ఎదిరించి, నిర్మిఉన్నంతకాలం, వారి జీవితం సుఖంగానే గడిచింది. వాళ్ళ వియోగంతో అసవయ్యైన సామీద లోకం కని తీర్చుకోవాలని విజ్ఞుంభించింది

అనాథను - ఏకాకిని. ఏవగించు కొన్నది ధనకలోకం.

జీవితం చివరిఘట్టంలో 'చెల్లి' అని క్రిస్ట్యాయంగా పిలిచి ఆత్మీయశామ్య కాన్ని చిలికించి మ్రోడు వారిన నా హృదయాన్ని చిగిర్చిన నీ ఋణం తీర్చుకోలేను అన్నయ్యా!!

మనిషిలోని మానవతను ఎత్తి చూపి, మనిషిగా ప్రతకడం నేర్పిన మన యీ విచిత్ర అనుబంధం ఎన్ని జన్మాలదో!! ఊహాత్మకం."

నేను సార్థక నామధేయను గాదు. తిరిగి వనరస్థ అనేదే ఉంటే నీకు చెల్లాయగా పుట్టాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను. నీ సుధారాణి చని పోలేదు. ఆమెకు నేను ద్రోహం చేయ లేను. మధుతో మన చెల్లికాపురం చిర

కాలం సాగాలని ఆశీర్వదిస్తూ నిష్క్రమిస్తున్నా.

నీ చెల్లి కాంతి"

మురళి కళ్ళనుంచి ఒక కన్నీటి కణి రాలింది. ఆకాశంలోని నక్షత్రం. నేల కురికింది

